

Kader stedenbanden

voor beeldvormende raad
naam opsteller: J. Snijder
telefoonnummer: 399 695
e-mailadres: j.snijder@doetinchem.nl

Te besluiten om:

1. De stedenbanden met La Libertad, Pardubice en Raesfeld te continueren tot en met 2019.
2. Voor Stichting Doetinchem en Ontwikkeling Samenwerking (DOS) de bijdrage vast te stellen op € 10.000,- per jaar tot en met 2019 voor de stedenband met La Libertad.
3. De stedenband met Pardubice te continueren op bestuurlijk en ambtelijk niveau.
4. De stedenband met Raesfeld te continueren op bestuurlijk en ambtelijk niveau.

Context

Sinds de jaren negentig onderhoudt Doetinchem een stedenband met twee steden, te weten Pardubice (Tsjechië 1991) en La Libertad (Nicaragua 1992). Na de gemeentelijke herindeling tussen Wehl en Doetinchem in 2005 heeft Doetinchem ook een stedenband met Raesfeld (Duitsland). Vanwege de bezuinigingen is er per 1 januari 2012 een en ander veranderd in het dossier stedenbanden. De subsidies aan Stichting Vrienden van Tsjechië en Stichting Vrienden van Raesfeld werden beëindigd en de subsidie aan Stichting Doetinchem en Ontwikkelingssamenwerking (DOS) werd afgebouwd tot een lager bedrag in 2015. Bij de voorjaarsnota 2011 is er bij amendement door uw raad besloten om te bezuinigen op de stedenbanden. Toch is het onderwerp nog regelmatig besproken in uw raad. In raadsmededeling 2011-105 is opgenomen dat een aandachtspunt bij de toenmalige bezuinigingen was dat er na de periode vanaf 2015 goede afspraken gemaakt moesten worden over de hoogte van de financiële bijdrage aan DOS. Er is toen aangegeven dat er een bedrag van € 19.949,- beschikbaar moest blijven voor DOS. Niet besloten is dat er gestopt moest worden. Deze afspraken zijn gemaakt (zie onder 2 La Libertad -Nicaragua en het visie document DOS in de bijlage). Met dit kader wordt hieraan gevolg gegeven.

De laatste keer dat uw raad een uitspraak heeft gedaan over de stedenbanden was tijdens de begroting 2014. DOS heeft toen een extra bijdrage gekregen voor een woningbouwproject in Nicaragua. Dit kader geeft aan hoe de Doetinchem de jaren 2016 tot en met 2019 met de bestaande stedenbanden omgaat.

1 Continueren van de stedenbanden

Stedenbanden kunnen met beperkte middelen behouden en onderhouden worden. Het beschikbaar stellen van kennis zowel bestuurlijk als ambtelijk (denk aan Pardubice), of het zoeken naar grensoverschrijdende sociaal-economische samenwerking (Raesfeld en de Duitse grensregio's) en het onderhouden van een bestuurlijke en ambtelijke band met partnerstad La Libertad in Nicaragua is mogelijk binnen de huidige beschikbare middelen.

2 La Libertad (Nicaragua).

Voor de stedenband met La Libertad heeft Doetinchem via DOS de afgelopen jaren een bijdrage geleverd aan het realiseren van de millenniumdoelen. Deze millenniumdoelen zijn formeel afgelopen, maar er zijn lopende projecten en projecten waarvoor gelden gereserveerd staan die nog afgerond moeten worden. Het is van belang om de komende periode zicht te houden op de gedane investeringen. De vrijwilligers van DOS hebben de afgelopen 25 jaar (en nog steeds) met enorme passie en inzet gewerkt aan de afgeronde en de nog lopende projecten.

Om de stedenband ook de komende periode tot en met 2019 handen en voeten te geven, zal DOS activiteiten ontplooiën om te bemiddelen tussen inwoners en organisaties in Doetinchem en La Libertad als het gaat om verzoeken om uitwisseling en expertise en het creëren van daarvoor benodigde fondsen. DOS heeft aangegeven dat zij, om dit te kunnen realiseren, een jaarlijkse bijdrage nodig hebben van € 10.000,- alsook een vorm van ambtelijke ondersteuning. Wij stellen voor om de stedenband tot en met 2019 te continueren en een jaarlijkse bijdrage van € 10.000,- aan DOS vast te stellen.

3 Pardubice (Tsjechië)

De afgelopen jaren is nog met regelmaat contact met Pardubice geweest. Er wordt op bestuurlijk en op ambtelijk niveau informatie uitgewisseld en er zijn werkbezoeken over en weer geweest. Ondanks beperkt budget en capaciteit is de stedenband in stand gehouden. Pardubice heeft een aantal raakvlakken met Doetinchem (binnenstad, krimp, vertrekkende jeugd, vluchtelingen) waardoor het nuttig is om de stedenband in stand te houden en bestuurlijke en ambtelijke kennis uit te wisselen (er worden geen projecten door ons uitgevoerd in Pardubice). Daarnaast staat er een onderzoeksopdracht in de steigers (uitgevoerd door een van de collega's die een MBA-opleiding volgt) waarbij onderzocht en geadviseerd wordt hoe de waarde van toekomstige bezoeken van ambtenaren van Pardubice naar Doetinchem en visa versa, vanuit de stedenband verder verbeterd kan worden. Wij stellen voor om de stedenband tot en met 2019 te continueren.

4 Raesfeld (Duitsland)

Dichter bij huis is de stedenband met Raesfeld. Vanuit het verleden ligt er een sterke band met Raesfeld. Door het wegvallen van de subsidie in 2012 is het culturele aspect van de stedenband komen te vervallen, maar de historische band tussen met name Wehl en Raesfeld is daarmee natuurlijk niet komen te vervallen. De gemeente houdt zich weliswaar niet meer bezig met de culturele kant van de stedenband, maar de samenleving in Wehl doet dat, met waardering onzerzijds, nog steeds wel. Deze ontwikkeling past ook bij de herijking van de rol van de overheid.

Raesfeld maakt deel uit van de Euregio waar ook Doetinchem bij aangesloten is.

Grensoverschrijdende samenwerking wordt steeds belangrijker. Als 'grensgemeente' in de Achterhoek heeft Doetinchem belang bij een goed grensoverschrijdend netwerk op sociaal en economisch gebied. Op dit moment worden de mogelijkheden verkend om deel te nemen aan de gemeenschappelijke regeling Euregio Rijn-Waal. Deze verkenning heeft ten doel het inventariseren en benoemen van de inhoudelijke meerwaarde, kansen en (on)mogelijkheden op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking. *Deze verkenning richt zich onder andere op het mobiliteitsvraagstuk (in relatie tot economie). De Euregio Rijn-Waal ligt namelijk op de lijn Rotterdam-Genua, een ook bij de provincie Gelderland hoog op de lijst staande vervoercorridor. Voor Doetinchem speelt hier met name de aansluiting in Emmerich een grote rol. Andere actuele ontwikkelingen zijn de OV-verbinding richting Kleve (Hochschule) en de relaties met het verdere grensgebied.*

Beoogd effect

Dit kader schept een beeld hoe we de komende jaren (2016-2019) met de stedenbanden omgaan op bestuurlijk en ambtelijk niveau én in samenwerking met DOS.

Argumenten

De stedenbanden zoals wij die voor 2012 kenden, hebben wij niet meer. Doetinchem heeft zich sindsdien meer gericht op de bestuurlijke kant van de stedenband dan op de culturele ervan. Er zijn geen risico's verbonden aan het hebben van stedenbanden, behalve in algemene zin dat de stedenbanden te veel geld zouden kunnen kosten. Dat is in Doetinchem niet het geval. Sinds de bezuinigingen in 2012 heeft het dossier Internationale betrekkingen een beperkt budget en is altijd binnen dat budget gebleven en bij overschot is dat, zoals het hoort, teruggevloeid in de algemene reserve. Er worden geen culturele 'feestjes' georganiseerd.

- 2.1 *La Libertad; Er is financieel flink geïnvesteerd in de diverse projecten. Een aantal projecten loopt nog en behoeven verdere uitwerking en monitoring. Het is van belang dat de geïnvesteerde en nog geormerkte gelden op juiste wijze en verantwoord worden besteed (financieel verantwoord beleid).*
- 2.2 *Activiteiten van DOS hebben een sterk verbindend karakter en brengt inwoners met verschillende achtergrond bij elkaar.*

- 2.3 *Het stoppen van de stedenband met La Libertad brengt een risico van een andere categorie met zich mee. Er is door Doetinchem flink geïnvesteerd in diverse projecten en wij willen graag dat de bestede en geormerkte gelden optimaal besteed worden. Het is daarom goed om de komende periode de vinger aan de pols te houden (van 2012 tot op heden betreft dat een bedrag van ongeveer € 125.000,-, bestaande uit de jaarlijkse subsidie DOS en bijdrage aan diverse projecten waaronder het woningbouwproject).*
- 3.1 *Pardubice; deze stedenband is er een waar wij (wederzijds) kennis kunnen delen op bestuurlijk en ambtelijk niveau als het gaat om onderwerpen die zowel bij ons als in Pardubice op de bestuurlijke agenda staan (krimp, vitale binnenstad, bestuurlijke vernieuwing, vluchtelingenbeleid).*
- 4.1 *De stedenband met Raesfeld is er een van sociaal-economisch belang binnen de Euregio en kan in dat opzicht ook van belang zijn in de toekomst bij het investeren in een duurzame en vitale economie.*

Kanttekeningen

Stedenbanden onderhouden, ook al is het met beperkte middelen en capaciteit, kost geld. De vraag is of het onderhouden van stedenbanden daadwerkelijk iets oplevert voor Doetinchem, maar gezegd moet worden dat de wijze waarop Doetinchem met de stedenbanden omgaat er wel een is die in grote lijnen aansluit bij de bestuurlijke agenda en altijd binnen de budgettaire ruimte is gebleven.

Financiën

De voortzetting van de stedenbanden kan binnen de huidige beschikbare structurele middelen. Voor de stedenband met La Libertad heeft DOS met de gelden die zij nog gereserveerd hebben staan, een bijdrage van € 10.000,- per jaar nodig voor de projecten en de monitoring. Dat betekent dat er € 9949,- resteert. Dit is dekking voor de benodigde ambtelijke en bestuurlijke ondersteuning. Dat bedrag zal niet jaarlijks op gaan en niet=gebruikte gelden zullen terugvloeiën in de algemene reserve.

De overige kosten die voor het onderhouden van de stedenbanden nodig zijn, kunnen vanuit de huidige structureel beschikbare middelen (budget internationale betrekkingen/stedenbanden) bekostigd worden. De beperkte ambtelijke kosten voor de stedenband met Raesfeld en Pardubice vallen onder de overhead.

Vervolg

De burgemeester zal jaarlijks een terugkoppeling over de stedenbanden aan het college en uw raad geven. De relatie met La Libertad zal voornamelijk onderhouden worden via DOS en voorts door bestuurlijke en/of ambtelijke uitwisseling. Aangezien er in 2016 al een bestuurlijk bezoek aan La Libertad is geweest, zal er in 2017 geen bestuurlijke delegatie naar La Libertad gaan. Voor Pardubice en Raesfeld geldt dat een uitwisseling op bestuurlijk niveau eenvoudiger is. Pardubice heeft aangegeven graag geïnformeerd te worden over ons aanvalsplan binnenstad en onze manier van vluchtelingenopvang en zal mogelijk in de eerste helft van volgend jaar naar Doetinchem willen komen.

Met Raesfeld zijn de contacten meer frequent (denk aan Euregioverband). Daar staan op de korte termijn geen concrete zaken op de agenda. De genoemde verkenning zal moeten uitwijzen hoe de grensoverschrijdende samenwerking in de toekomst vorm kan krijgen en uw raad zal daarover, weliswaar niet via deze lijn van de stedenbanden, op de hoogte gehouden worden.

In 2019 wordt opnieuw gekeken of en hoe we met de huidige stedenbanden verder gaan.

Bijlage

Visie DOS op stedenband Doetinchem - La Libertad 2016 en verder.

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

ing. N. van Waart

dr. J.M.E. Traag